

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

LVII. Contra eum, qui legem dicere potuit apertius, interpretatio facienda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

71ma. In favorem libertatis statutum est, ut servus duobus communis ab uno manumissus libertatem conle-

quatur. L. 1. C. de communi sero, manumiss.

CASUS.

Ad utramque Regulam.

Gudula matrimonium contrahit cum Dejecto. In pactis dotalibus omnia communia fecerunt. Gudula cum Dejecto nihil ad commune conferre, sed plus indies contumere videret, eum deserere, & ad monasterium convolare resolvit. (A) Cum autem post matrimonii consummationem absque Dejecti consensu recipi non posset, ab incepto destitit, & quia maritum ex bonis suis alebat, condit testamentum, in

quo omnia bona sua tam patrimonialia, quam acquisita ad pias causas applicat. Dejectus opponit, quod in re communi potior sit conditio prohibentis; Gudula excipit, quidquid acquisitum ad se pertinere, propria sua bona esse, cum Dejectus nihil contulerit, nec quod a Gudula collatum, augmentarit, sed ex parte consumpserit; ideo prevalere Regulam: Qui sentit onus sentire debet commodum.

RESOLUTIO.

(A) **P**ost matrimonium consummatum Gudula ad monasterium convolare non poterat, per Reg. 56.

(B) Si Dejectus nec bona nec industriam ad commune contulit, ea quæ a

Gudula acquisita, non sunt bona communia ad Societatem pertinentia, unde & de illis vel inter vivos, vel per testamentum liberam habet disponendi facultatem.

REGULA LVII.

Contra eum, qui legem dicere potuit apertius, est interpretatio facienda.

Quæres primo, Quis hujus Regulæ sensus?

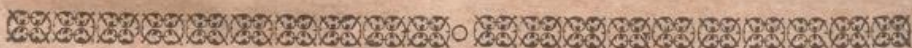
R. Verba dubia legis, contractûs; vel dispositionis contra proferentem, five

V 2

sive eum, à quo dicta aut scripta nolumur, sunt interpretanda, isque sibi imputet, quod cum facillè potuisset, apertius tamen locutus non fuerit, & intentionem vel obligationem, quam alteri imponere voluit, clariùs non expresserit. Exemplum est in *Cap. in praesentia. 8. de probat.* ubi quidam professionem suam invalidare volebat ex eo, quod in minori ætate eam emisisset; Verba illa: *in minori ætate*, erant dubia, an in minori ætate infra 14. annos, an verò in minori ætate infra 25. annos significarent: & deciditur esse interpretanda contra proferentem, quod nimirum in minori ætate infra 25. annos professionem fecisset.

Quæres secundo. Quæ Regulae limitationes?

1. Regula non tenet 1mo, quando ex eo, quod actum est, aut aliunde de mente proferentis certò aut verisimiliter constat. 2do. Si interpretatione contra proferentem facta nulla redderetur dispositio: interpretatio enim ita facienda est, ut potius valeat, quam peccat dispositio. *L. quoties. 12 ff. de rebus dubiis. 310.* Si interpretatio contra proferentem facta peccatum involveret. 4to. Quando in votis dubia est rei promissæ quantitas, vovens non ad majorem, sed ad minorem duntaxat partem est astringendus, *Cap. ex parte. 18. de censib.*

REGULA LVIII.

*Non est obligatorium contra bonos mores præstitum
Juramentum.*

Quæres Quis hujus Regulae sensus?

1. Juramentum, quo Jure illicitum & inhonestum promittitur, vel is, cui præstatur, ad liberius peccandum inducitur, invalidum est, & nullam inducit obligationem. Exempla sunt 1mo. Si quis rem suam apud tertium adjecto deposuit Juramento, quod, quamvis depositarius re abuteretur, remque dolosè destrueret, actione tamen depositi

contra eum agere nollit, Juramento non tenetur, eò quod ad peccandum inducat depositarium. 2do. Qui patrem suum occisurum, aut si eum non occideret, alteri centum se numeraturum juravit, in casu quo non occidit, centum solvere non obligatur. 3^{io}. In *Capitul. quintavallis. 23. de Jurjur.* inter quasdam vicinas jurgia versabantur: maritus unius Juratò promisit, quod si adhuc semel à sua uxore